

Клімова В. В., Братішко Ю. С.

Національний фармацевтичний університет

Управління інноваційним потенціалом фармацевтичної організації

bratishko1411@gmail.com

Вступ. Одним з головних чинників сприйнятливості до нововведень є інноваційний потенціал організації.

Метою дослідження є опанування сутністю інноваційного потенціалу підприємства та його складовими.

Матеріали і методи. Під час дослідження використовувався метод контент-аналізу, синтезу та наукового пошуку.

Отримані результати. Поняття «інноваційний потенціал» виявляє широкий спектр. Існує багато підходів до його визначення:

1. Перший підхід полягає у зосередженні на вивченні окремих аспектів інноваційного потенціалу, які слабо співвідносяться між собою і часто ототожнюються з поняттям наукового, інтелектуального, творчого і науково-технічного потенціалів. Такий підхід, є необґрунтованим і потребує коригування з урахуванням специфіки і особливостей розвитку інноваційних процесів.

2. Другий підхід – ресурсний. У цьому випадку інноваційний потенціал розглядається як впорядкована сукупність ресурсів, що забезпечує здійснення інноваційної діяльності суб'єктом ринку. Підхід до розгляду потенціалу лише як сукупності ресурсів є обмеженим. Використання ресурсів завжди є цілеспрямованим і певним чином організованим для реалізації потреб суспільства й суб'єктів господарювання. До інноваційного потенціалу також має належати поняття, яке характеризує внутрішню можливість самого інноваційного середовища, у якому перебуває підприємство, здійснювати цілеспрямовану діяльність із залучення конкретних господарських ресурсів, з їхньої раціональної переробки для формування інноваційного продукту. Слід враховувати й зовнішні економічні фактори, що впливають на інноваційний потенціал, такі, як державна інноваційна політика, політика кредитних установ, конкурентні стратегії споживачів, постачальників, фінансових посередників,

зміни у вподобаннях споживачів тощо. Разом з тим використання ресурсного підходу має свої позитивні сторони, оскільки він дозволяє дати оцінку поточної ситуації розвитку інноваційних процесів (виділити сильні та слабкі сторони).

3. Третій підхід тісно пов'язаний з ресурсними характеристиками потенціалу і являє собою сукупність можливостей використання продуктивної сили ресурсу. Тобто з точки зору змістовної функції тут ідеться про використані і невикористані (приховані) ресурсні можливості, які може бути задіяні для досягнення кінцевих цілей економічних суб'єктів. З точки зору структурної характеристики, інноваційний потенціал – це сукупність науково-технічних, технологічних, інфраструктурних, фінансових, правових та інших можливостей, що забезпечують сприйняття і реалізацію нововведень, інновацій.

4. Четвертий підхід акумулюється вищерозглянуті позиції, а інноваційний потенціал розглядається як ступінь здатності і готовності економічного суб'єкта здійснювати інноваційну діяльність. Під здатністю розуміється наявність і збалансованість структури компонентів потенціалу, а під готовністю – достатність рівня розвитку потенціалу для формування інноваційної економіки.

На сьогодні не існує загально визначеного поняття «інноваційний потенціал підприємства», хоча більшість вчених додержується думки, що інноваційний потенціал відображає сукупність накопичених підприємством інноваційних ресурсів.

За визначенням проф. Посилкіної О.В., більш доцільним є використання поняття інноваційно-інвестиційний потенціал (ІІП), під яким слід розуміти всю сукупність ресурсів підприємства (виробничі, фінансові, інтелектуальні, інформаційні та інші), необхідні для здійснення інноваційної діяльності.

Накопичений підприємством ІІП характеризує його сприйнятливість до подальших нововведень вже більш високого рівня. Використання нових або удосконалених технологій, впровадження у виробництво і вивід на ринок нових і більш якісних продуктів, використання прогресивних форм організації і управління сприяє зростанню конкурентоспроможності виробництва, його ефективності і, в кінцевому підсумку, визначає його здатність розвиватися на

власній основі. Для того, щоб уточнити значення інноваційного потенціалу на сучасному етапі розвитку світової економіки, розглянемо необхідні ресурсні складові інноваційного потенціалу. Враховуючи наведені вище підходи до трактування «інноваційного потенціалу підприємства», можна виділити наступні елементи, що формують його структуру:

- управлінський блок – загальне керівництво підприємством, система управління і стиль управління;
- ресурсний блок – комплекс матеріально-технічних, інформаційних фінансових, трудових ресурсів;
- організаційний блок – організаційна структура, технологія процесів за всіма функціями та проектами, організаційна культура;
- функціональний блок – оператор перетворення ресурсів і управління в продукти та послуги в процесі трудової діяльності працівників підприємства.

Висновки. Аналітична інформація щодо об'єктивної оцінки ІІП фармацевтичного підприємства представляє інтерес як з боку самого підприємства, так і з боку зовнішніх суб'єктів.

По-перше, вона необхідна самому підприємству, оскільки дозволяє реально оцінити конкурентні позиції і потенціал його подальшого економічного розвитку. Тільки на цій підставі повинна розроблятися і обґрунтовуватися стратегія його подальшого інноваційно-інвестиційного розвитку.

По-друге, вона представляє інтерес для державних установ в процесі прийняття рішень щодо розміщення держзамовлень і контрактів на виготовлення лікарських препаратів.

По-третє, її потребують комерційні банки, інвестори в процесі визначення інвестиційної привабливості того чи іншого підприємства, оскільки наявність достатнього інноваційно-інвестиційного потенціалу, в значній мірі, обумовлює спроможність підприємства до ефективної реалізації тих чи інших проектів.